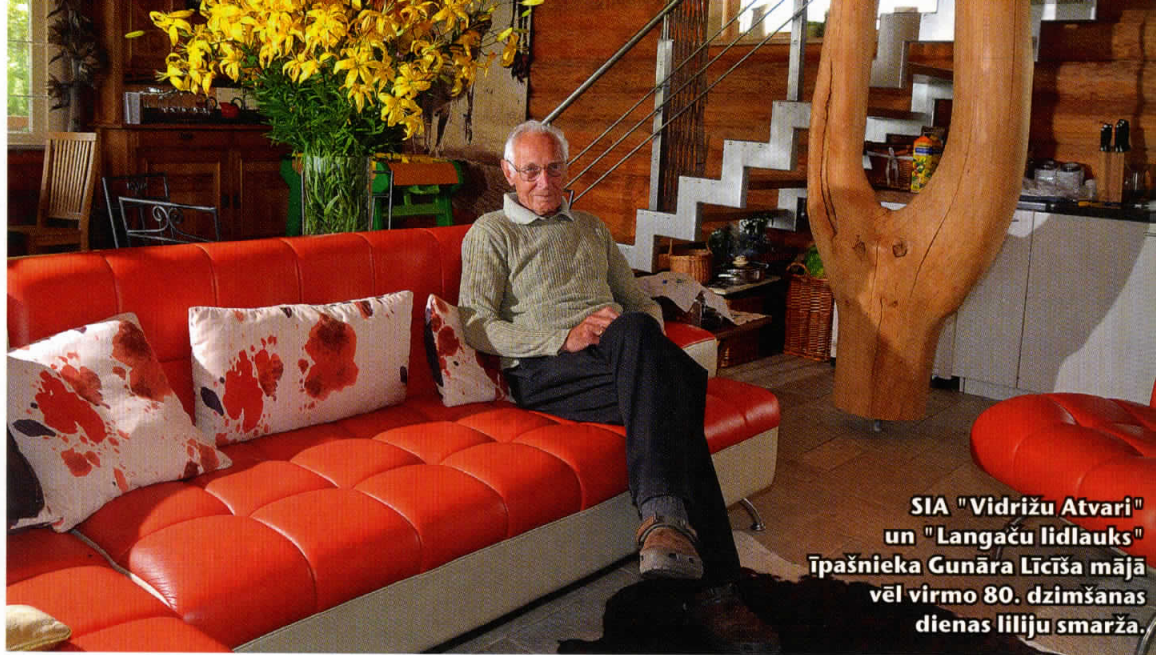

Gunārs Līcītis jau sen varētu baudīt turīga Amerikas pensionāra bezrūpību kruīzu ceļojumos. Viņam svarīgāk bija nākt ar savu pienesumu dzimtenes augšupejai, attīstot Latvijā jaunus uzņēmumus.

SIA "Vidrižu Atvari" un "Langaču lidlauks" īpašnieka Gunāra Līcīša mājā vēl virmo 80. dzimšanas dienas liliju smarža.

Mūža pilotējums

Līdzī laikam

Parketa ražotne "Vidrižu Atvari" arī nule nosvinējusi jubileju – piecpadsmito, bet pirms septiņiem gadiem iegādātajā lidlaukā turpinās vērienīgu projektu īstenošana. Pie rosīgā vīra sasniegumiem aizvadītajā laikā piederas meitas Laimas piedzimšana pirms 11 gadiem un 2001. gada rudenī veiktais 7780 km lidojums no Čikāgas uz Latviju paša pilotētājā privātlidmašīnā. *Cherokee* četrvietīgais lidaparāts viņam ir otrais. Iepriekšējais uzdāvināts Dienvidilinojas universitātei – augstskolai, kur piecdesmitajos gados uzsāktās elektrības inženierstudijas Gunārs tā arī nepabeidza. Primārās bija rūpes par ģimeni un tās pieaugumu. Sieva Valda Gunāram dāvājuši dēlu un divas meitas.

Labklājību nodrošināja izgudrotāja – inženiera darbs kādā rotaļlietu studijā, par kuras līdzīpašnieku viņš kļuva, gūstot neskaitāmus patentus par oriģinālu prototipu radīšanu. Studija jau sen kā nedarbojas, taču Gunārs smeļ – arī likvidēt to nevar, jo kādreizējās izstrādes vēl arvien dod peļņu. Līdzekļus viņš allaž ieguldījis jaunās tehnoloģijās, to apguvē un pielietošanā, sākotnēji saviem vaļaspriekiem. Jau 1965. gadā sāktajai lidošanai vēlāk pievienojās vi-

deofilmēšana, iemūžinot Atmosas gadu spilgtākos notikumus Latvijā. Par Gunāru varētu runāt arī kā par dokumentālistu un Latvijas jaunāko laiku hronistu. Viņš jau 80. gadu nogalē mājās izveidoja digitalizētu un datorizētu montāžas studiju, lai paša uzņemtās un montētās filmas rādītu un arī pārdotu tautiešiem Amerikā.

Uzticības pārbaude

Latvija viņa sirdī bijusi vienmēr, un līdz ar neatkarības atjaunošanu radās jauni plāni. Šķīrotavā uz atgūtās vecāku zemes viņš uzbūvēja četrstāvu ēku, lai izveidotu tehnoloģiski aprīkotu studiju – ideju fabriku. Tur plānoja pulcēt jaunus māksliniekus, inženierus, pat zinātniekus, kas spētu radīt laikmetīgu rotaļlietu prototipus pārdošanai ASV un Rietumeiropas fabrikantiem.

– Nešaubījos, ka tā Latvijai būtu novatoriska un ļoti ienesīga nozare, jo talantīgu cilvēku šeit netrūkst. Diemžēl projektā ieguldītie līdzekļi un iespējas zuda ilgstošas prombūtnes laikā, uzticot pasākuma vadību radniekam, kurš izrādījās ne vien alkoholiķis, bet arī ļoti negodprātīgs cilvēks.

Lai taupītu sevi jau pēc saņemtā trieciena, mūžībā pavadot dzīvesbiedri, kura bija zaudējusi cīņu ar

Parketa ražotnes "Vidrižu Atvari" pārdošanas menedžere Anita Linmeijere (no kreisās) un biroja administratore Jana Mošura uzskata, ka strādā Limbažu apkaimes elegantākajā uzņēmumā.

vēzi, Gunārs vairs necīnījās par šī īpašuma nākotni. Turklāt arī viņam negāja secen jaunā slimība, kuras dēļ izgriezta puse no māgas. Par laimi, viņa dzīvē ienāca jauna mīlestība Vija Meļķe, palīdzot Gunāram laist saknes dzimtenē. Vajadzēja sākt apsaimniekot jaunās sievas un viņas Sibīriju piedzīvojušo vecāku atgūto lauku īpašumu Vidrižos. Kolhoza laikā

uzcēlās liellopu fermas vietā tapa kokzāģētava, kur ražoja sagataves parketa ražotājiem Vācijā. Par jauno Amerikas – Latvijas kopuzņēmumu ieinteresējās kāds zviedrs, kurš mudināja vidrižniekus ražot turienes standartam atbilstošu parketu. Kad jaunajā ražotnē uzstādīja attiecīgās iekārtas, sekotāja milzīga apjoma pasūtījums, ko darījuma partneris nesteidzās iz-

pirk. Šajā apstākļi ģimenes uzņēmuma īpašnieki saskatīja zvidra savtīgo ieceri precī dabūt lēti uz noliktavas atbrīvošanas rēķina, tāpēc paši sameklēja noietu ne vien Zviedrijā, bet arī Norvēģijā, Somijā un Igaunijā. Bizness auga, un darbinieku skaits grozījās ap 40. No oša un ozola gatavotais Vidrižu parkets vietējo un starptautisko tirgu iekarojis ar perfekto kvalitāti, bet tā meistari un iekļāvēji – ar prasmi īstenot smalkus musturus un liektas formas. Interesanti, ka visambiciozākie un sarežģītākie pasūtījumi nākuši no pašmāju bagātņiekiem. Uzņēmuma *portfolio* ir diezumbiezs gan tiešā, gan pārnēstā nozīmē, bet tā veidotāji visvairāk lepojas ar precīzi atjaunoto parketu kultūrvēsturiskajās celtnēs, piemēram, Benjamiņu namā un Rīgas Latviešu biedrības Zelta zālē. Pašlaik "Vidrižu Atvari" darbojas ar pusjaudu – krīzes laika pasūtījumus spēj īstenot 26 darbinieki, strādājot tikai pusi mēneša. Ražotnes augšupejā un noturēšanā Gunārs uzsver sievas nopelnus.

– *Viņa arī šajā jomā apliecinājuši iedzimtu talantu. Iespējams, būtu savādāk, ja es Viņā nesaredzētu šīs dotības, nemācītu patstāvību un rīcībspēju biznesā. Viņa visu dara pamatīgi, ar sirdi un dvēseli, spējusi izveidot arī savu uzņēmumu – stila studiju "Melkes" Rīgā, Baznīcas ielā. Kopš Langaču lidlauka iegādes man visas domas un aktivitātes aizņem tā pilnveide, tāpēc parketa ražotnes vadību atstāju sievas ziņā.*

Nevis peļņai, bet attīstībai

– *Nekas nav vērtīgāks kā cilvēks, jo smadzenes ir galvenais resurss. Tās, atstātas novārtā, ļaujot vaļu eiforijai par jaunajām iespējām dzīvot tādos standartos kā Rietumos. Latvieši rīkojās kā izlutināti bērni, kam gribas vairāk un vairāk, un tas attiecināms uz visiem, kas vēlēja un kuri valdīja...*

Gunāra dzīves filozofija, kas balstās paša pieredzē, ir elementāra.

– *Nenokod vairāk, nekā vari apēst. Nekad nedomā par naudu un to, ko iegūsi, bet gan par to, ko sasniegsi. Tad viss notiek. Ja vergo naudai, nekā nesanāk. Nauda ir tikai līdzeklis,*

kā sasniegt mērķi, strādājot pie savas idejas īstenošanas. Protams, neviens nav pasargāts no apstākļiem, un cilvēks no tiem gan ir, gan nav atkarīgs. Vienmēr var atrast kādu izeju. Krīze ir visur, bet dzīve turpinās un grūtības jāpārvar, pārvērtējot izdarīto, labojot kļūdas un turpinot iesākto – kaut lēnāk, bet uz priekšu!

Aviācijas entuziasts ar 45 gadu pilota pieredzi 2001. gada rudenī īstenoja ilgi lolotu sapni – atlidot uz Latviju pašam savā lidmašīnā. Tas vien jau ir atsevišķa stāsta vērts notikums, kuram viņš īpaši gatavojās, jo slimības dēļ bija zaudējis lidotājam nepieciešamo veselības aplieciību. Bija jāgatavo lidmašīna okeāna pārlidošanai, jāpilnveido dzinējs, aizmugurējie sēdekļi jāpurē speciāli gatavotai benzīna tvertnei... Turklāt vēl lidojumu aizkavēja 11. septembra terora akti un paildzināja meteoroloģiskie apstākļi. Pēc nosēšanās Kanādā, Grenlandē, Islandē un Norvēģijā viņš jutās patiesi laimīgs Rīgas lidostā, kur viņu sagādīja ģimene un mediju pārstāvji.

Gadu vēlāk viņš iegādājās bijušo lauksaimniecības lidlauku, kas kļuvis par Limbažu novada lepnumu, jo tajā atgriezies rosība. Uzpostais minermēslu kaisītājs AN-2 jeb *Antons* kļuvis par visfotografētāko modeli. Līcīša lidmašīna var izvīzināt 3 cilvēkus. Tajā lidotāja prasmes ieguvuši 4 privātpiloti. Nosēžas un paceļas mazie lidaparāti – ne vien vietējie (Latvijā ir apmēram 140), bet arī Baltijas jūru pārlidojušie un citi Eiropas viesi, jo ierīkots jauns skrejceļš, uzcelti angāri, no diviem konteineriem sametināts daudzfunkcionāls naminš,

kur pulcēties interesentiem un tikt pie pilotiem nepieciešamām ziņām un sakariem internetā. Top benzīntanks un uzsliešanu gaida ASV projektētā T veida angāra konstrukcijas. Šādu angāru 4 ultravieglu lidaparātu novietošanai secībā aste – spārni Latvijā vēl nav. Visam jābūt gatavam jau pēc mēneša!

Perspektīva

Lidošanā krīzi nejūt, un, kad mazgabarīta lidmašīnu īpašnieki zinās, ka Langačos var arī degvielu uzpildīt, apmeklētāju būs vēl vairāk. Saimnieks vienam no sešiem starptautiski atzītajiem Latvijas lidlaukiem lēš, ka aviācijai Latvijā ir liela nākotne.

– *Vieglā sporta lidmašīnu pilota aplieciību nav grūti dabūt, lidaparāti iet ar 95. benzīnu, ir ļoti ekonomiski, patērē 7 – 8 l benzīna stundā. Būs jābūvē vēl viens skrejceļš un nākamvasar angārs vēl 8 lidmašīnām. Tas izlīdzinās izdevumus, jo neuzceltais jau ir "pilns". Es to nedaru peļņas dēļ, bet infrastruktūras pilnveidei, lai lidlauks būtu ES standartiem atbilstošs, radot attīstības iespēju novadam un valstij, lai cilvēkiem būtu darbs.*

Gunāra Līcīša plānos ir izskolot Amerikā dzimušo Laimu. Viņa Latvijā nomācījusies četrus gadus, nu turpinās Čikāgas piepilsētā, kur ģimenei otras mājas.

– *Lai meita dabū labāko izglītību, jo šai nozarei Obama trīsarpus miljardus novirzījis, ieviešot jaunu sistēmu, kas skolotājiem uzliek pienākumu ne vien iemācīt, bet arī atklāt visus bērņā slēptos talantus, kas tālāk izkopjami.* ☐

Māra Grunte